

ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Ο θεσμός της Κοινότητας

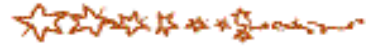
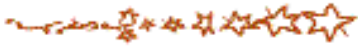
Οπως ήδη έχουμε αναφέρει στις αρχές του εικοστού αιώνα οι πρώτοι Έλληνες μετανάστες αισθάνονται την ανάγκη να δημιουργήσουν κοινότητες. Τι είναι η κοινότητα; Είναι ο κοινός οργανισμός, η ένωση όλων των Ελλήνων για να μπορέσουν να διατηρήσουν τη γλώσσα, τη θρησκεία και τα έθιμά τους. Στην Κοινότητα θα συναντηθούν για να μιλήσουν για τα προβλήματά τους, για τη ζωή τους στην ξένη χώρα, για να θυμηθούν και να μιλήσουν για την πατρίδα που άφησαν πίσω τους.

Οι Έλληνες πάντα φτιάχνανε κοινότητες στον ξένο τόπο που πήγαιναν. Κι εδώ στον Καναδά έκαναν το ίδιο. Η πρώτη κοινότητα ιδρύθηκε στο Μόντρεαλ το 1906. Ακολούθησε η Κοινότητα του Τορόντο το 1909 και αυτή του Βανκούβερ το 1930. Ακόμη το 1929 ιδρύθηκε και η Κοινότητα της Οτάβας, η οποία αρχικά ήταν μια φιλική σύναξη και τη νομική της υπόσταση απέκτησε μόλις το 1943. Προσπάθειες έγιναν για ίδρυση κοινοτήτων και σε άλλες πόλεις του Καναδά αλλά δεν απέδωσαν λόγω του μικρού αριθμού Ελλήνων σ' αυτές.

Άλλες κοινότητες ιδρύθηκαν μετά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο.

*Το Ελληνικό
Κοινοτικό Κέντρο
στο Μόντρεαλ.*

Οι Κοινότητες των Ελλήνων του Καναδά

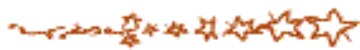
Εχουν γίνει πολλές συζητήσεις για το πώς και γιατί ιδρύθηκαν οι Κοινότητες των Ελλήνων στον Καναδά. Η αντίληψη που επικρατεί είναι πως οι κοινότητες δημιουργήθηκαν βασικά για δυο λόγους: για να δώσουν ελληνική παιδεία και για να διατηρήσουν την ορθόδοξη πίστη. Πραγματικά η ιστορία των κοινοτήτων δείχνει πως τα ελληνικά γράμματα, η διατήρηση της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού ήταν η προτεραιότητά τους. Εξίσου σημαντική για τις κοινότητες ήταν η διατήρηση της ορθοδοξίας. Έτσι η κοινότητα ταυτίστηκε από την αρχή με τα ελληνικά γράμματα και την ορθοδοξία. Κοινότητα, σχολείο και εκκλησία είναι το τρίπτυχο που ακολουθούν οι πρωτοπόροι Έλληνες του Καναδά.

Βέβαια η κοινότητα προσφέρει και άλλες υπηρεσίες: κοινωνικές, πολιτιστικές, αλληλοβοήθεια. Είναι ο τόπος συνάντησης και συζήτησης όλων των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι πρώτοι μετανάστες.

Με τα χρόνια θα εξελιχθεί σ' έναν οργανισμό γύρω από τον οποίο αναπτύσσονται οι περισσότερες δραστηριότητες των Ελληνοκαναδών. Θα γίνει επίσης το κέντρο κινητοποίησής τους κάθε φορά που θα πρέπει να συμπαρασταθούν στη μητέρα πατρίδα.

Παρ' όλο που θα δημιουργηθούν και δεκάδες άλλοι οργανισμοί γύρω της με την πάροδο του χρόνου, η κοινότητα παραμένει και σήμερα ο κυριότερος συνδεδετικός κρίκος των Ελληνοκαναδών, ο πιο σημαντικός και ο πιο αντιπροσωπευτικός οργανισμός τους.

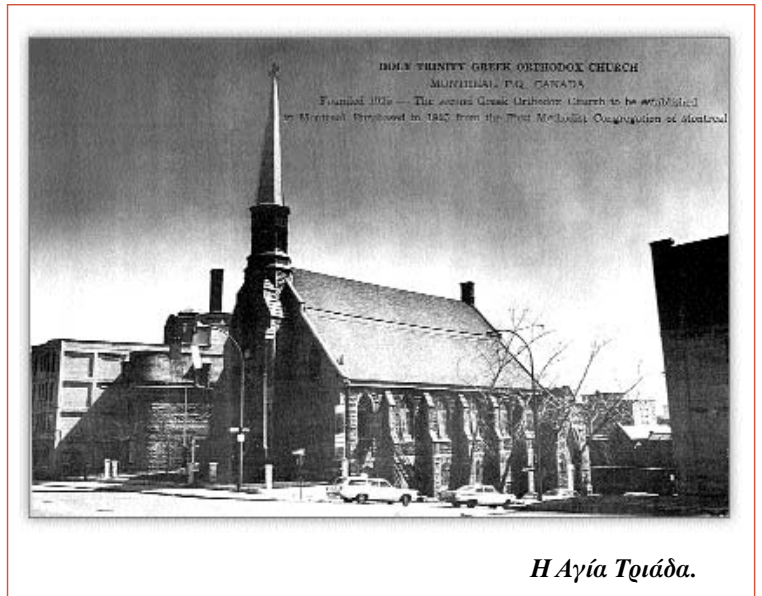

Ελληνική Κοινότητα του Μόντρεαλ

Η ιστορία της Κοινότητας

Η ελληνική Κοινότητα του Μόντρεαλ έφτιαξε το 1907 το καταστατικό της και απέκτησε νομική υπόσταση αν και άρχισε να λειτουργεί ανεπίσημα από το 1906. Η ιστορία της συνδέεται τα πρώτα τουλάχιστον χρόνια - με αυτή των Ελλήνων του Καναδά και προπάντων με αυτή των Ελλήνων του Κεμπέκ. Είναι η πρώτη κοινότητα που ιδρύθηκε στον Καναδά.

Η Αγία Τριάδα.

Το 1909 αποκτά την πρώτη της εκκλησία, τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου, στο 753 Boul. St. Laurent. Είναι ο πρώτος ελληνορθόδοξος ναός σ' όλο τον Καναδά.

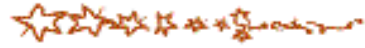
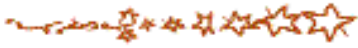
Το 1911 η Ελληνική Κοινότητα αγοράζει ένα κτίριο στο 753-755 Clark για να στεγάσει το πρώτο ημερήσιο ελληνικό σχολείο σ' όλη τη Βόρεια Αμερική, που είχε ιδρυθεί δυο χρόνια νωρίτερα με το όνομα «Πλάτωνας».

Στο μεταξύ οι Ελλαδίτες χωρίστηκαν μετά το 1914 σε βασιλικούς και βενιζελικούς. Είναι η εποχή του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου. Οι βενιζελικοί υποστήριζαν τον πρωθυπουργό Ελευθέριο Βενιζέλο που ήθελε την Ελλάδα στο πλευρό των Άγγλων και των Γάλλων στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, ενώ ο βασιλιάς Κωνσταντίνος, που έβλεπε με συμπάθεια τη Γερμανία, προτιμούσε να μείνει η Ελλάδα ουδέτερη.

Οι Έλληνες του Καναδά χωρίστηκαν κι αυτοί σε βασιλικούς και βενιζελικούς. Στο Μόντρεαλ το 1925 ιδρύεται και δεύτερη Κοινότητα εξαιτίας του διχασμού. Οι προσριβές συνεχίστηκαν μέχρι το 1931.

Το 1925 ιδρύεται από την Κοινότητα αυτή το σχολείο «Σωκράτης», ενώ ταυτόχρονα αποκτά και δική της εκκλησία την Αγία Τριάδα.

Η νέα εκκλησία και τα διπλανά κτίρια που θα στεγάσουν το σχολείο και τα γραφεία

της βρίσκονται στην οδό Sherbrooke και Clark. Το 1931, με το τέλος του διχασμού γίνεται η ενοποίηση των δύο κοινοτήτων, εξαιτίας της οικονομικής κρίσης και των δυσκολιών που αντιμετώπιζε ο μικρός αριθμός Ελλήνων (2.466 μέλη), στο να συντηρήσει δύο κοινότητες. Η ενωμένη Κοινότητα κράτησε την Αγία Τριάδα και τους υπόλοιπους χώρους δίπλα της. Ενώθηκαν επίσης και τα δύο σχολεία με το όνομα «Σωκράτης».

Μετά την επανένωση των δυο Κοινοτήτων η Αγία Τριάδα θα γίνει το κέντρο του ελληνισμού του Μόντρεαλ για μισό αιώνα. Αργότερα η Κοινότητα αγόρασε και το διπλανό κτίριο επί της Sherbrooke και Saint Laurent στο οποίο στεγάστηκαν τα γραφεία και οι υπηρεσίες της μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του 1980. Τότε τα γραφεία της μεταφέρθηκαν στο νέο κοινοτικό κέντρο που κτίστηκε στην οδό Wilderton, ενώ το υπόγειο της εκκλησίας της Αγίας Τριάδας χρησιμοποιήθηκε επίσης για πολλά χρόνια ως σχολείο.

Η Ελληνική Κοινότητα του Μόντρεαλ βοηθά όσο μπορεί κατά την περίοδο του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου και της κατοχής στην Ελλάδα με την αποστολή βοήθειας μέσω του Ελληνικού Ταμείου Πολεμικής Περίθαλψης (Greek War Relief Fund).

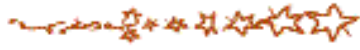
Το 1956 το όνομα της Κοινότητας αλλάζει. Η Ελληνική Ορθόδοξη Κοινότητα Αγίας Τριάδας Μόντρεαλ, ονομάζεται «Ελληνοκαναδική Κοινότητα της νήσου Μοντρεάλης» με πράξη της Βουλής του Κεμπέκ.

Με τη ραγδαία αύξηση των Ελλήνων του Μόντρεαλ μετά τον πόλεμο ούτε η εκκλησία της Αγίας Τριάδας αρκεί πια, ούτε και τα υπόλοιπα κτίρια. Έτσι το 1959 αρχίζει το κτίσιμο μιας καινούργιας εκκλησίας, του Αγίου Γεωργίου, που θα τελειώσει το 1961. Είναι ο σημερινός καθεδρικός ναός.

Μια νέα εκκλησία θα αγοραστεί από την Κοινότητα το 1968, η Κοίμηση της Θεοτόκου στο Parc Extension.

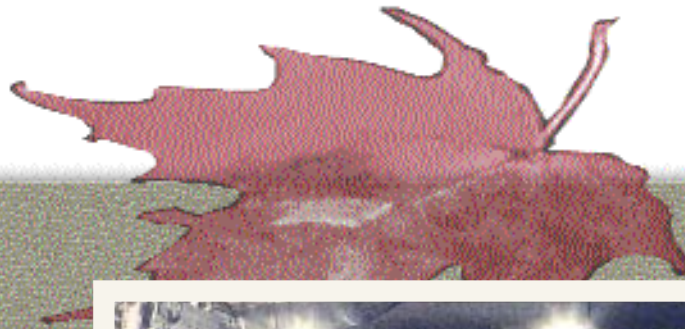

Οι μαθητές του ελληνικού σχολείου Μόντρεαλ μαζί με τους δασκάλους τους στο προαύλιο της εκκλησίας (1921).

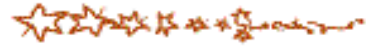
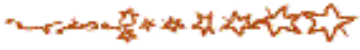

Μια σημαντική συνάντηση του Διοικητικού Συμβουλίου της Ελληνικής Κοινότητας Μόντρεαλ και άλλων παραγόντων του ελληνισμού του Μόντρεαλ έλαβε χώρα το 1951. Σε αυτήν καταστρώνονταν σχέδια για την επέκταση και ανάπτυξη των ιδρυμάτων του ελληνισμού. Μεταξύ άλλων αποφασίστηκε η αγορά του οικοπέδου της Sainte Catherine στο οποίο αργότερα κτίστηκε ο καθεδρικός ναός του Αγίου Γεωργίου, το κοινοτικό κέντρο και η στέγη ηλικιωμένων.

Είναι η περίοδος αμέσως μετά το Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και η αρχή μιας νέας εποχής για την ελληνική παροικία του Μόντρεαλ. Νέοι μετανάστες από την Ελλάδα αρχίζουν να φτάνουν στον Καναδά.

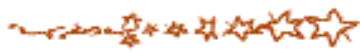
*Από συνεδρίαση του
Διοικητικού
Συμβουλίου
της Ελληνικής
Κοινότητας Μόντρεαλ
(δεκαετία του '50).*

Το χορευτικό συγκρότημα νέων της Ελληνικής Κοινότητας Μόντρεαλ (1965).

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ελληνικής Κοινότητας Μόντρεαλ με τους ιερείς (1961).

Η Ελληνική Κοινότητα του Μόντρεαλ αναπτύσσεται

Το 1971 η Κοινότητα αποκτά ένα καινούργιο κτίριο για το ημερήσιο σχολείο της «Σωκράτης» στο προάστιο Saint Laurent (Ville Saint Laurent).

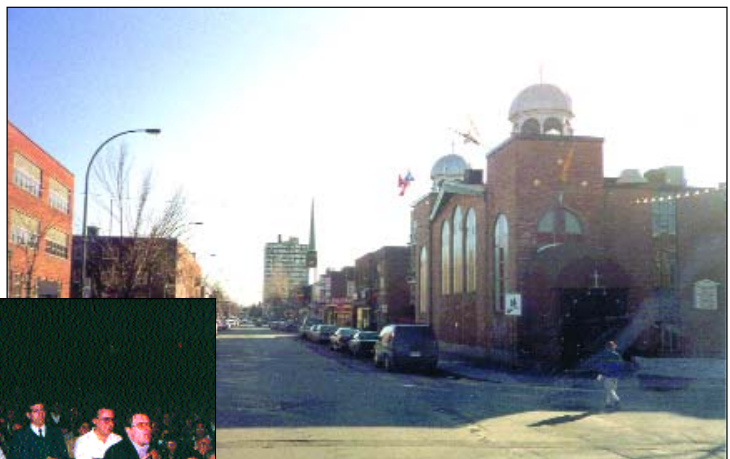
Η συνεχής αύξηση του ελληνικού πληθυσμού με νέους μετανάστες υποχρεώνει την Κοινότητα να δημιουργήσει κοινωνικές υπηρεσίες (1972), να ιδρύσει την οικοκυρική σχολή με το όνομα «Φιλοθέη η Αθηναία» (1972), απογευματινά και Σαββατιανά σχολεία (1970) καθώς και λέσχη ηλικιωμένων (1975). Ακόμη το 1975 αγόρασε μια καινούργια εκκλησία στο Parc Extension τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου.

Όταν φτάνουν οι νέοι μετανάστες, η Κοινότητα υποχρεώνεται να τους ανοίξει τις πόρτες της. Αυτό δεν έγινε πάντα με μεγάλη χαρά από τους παλιούς που έβλεπαν ξαφνικά το νέο κύμα των μεταναστών να κυριαρχεί ανάμεσά τους.

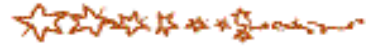
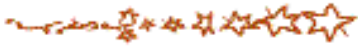
Μετά την πτώση της δικτατορίας στην Ελλάδα, αυξάνεται και η πίεση των νέων μεταναστών για μια Κοινότητα περισσότερο δημοκρατική. Οι εσωτερικοί κανονισμοί λειτουργίας της αλλάζουν. Ακόμη ο αέρας αυτός για περισσότερη δημοκρατία οδηγεί και στην αλλαγή του καταστατικού της με το νόμο 231 της Εθνοσυνέλευσης του Κεμπέκ. Ο νέος καταστατικός χάρτης κατοχυρώνει την εξουσία των μελών της Κοινότητας σε όλα τα ζητήματα διοίκησης. Το όνομά της αλλάζει από «Ελληνοκαναδική Κοινότητα της νήσου Μοντρεάλης» σε «Ελληνική Κοινότητα του Μόντρεαλ».

Γενική Συνέλευση της Ελληνικής Κοινότητας Μόντρεαλ, 1996.

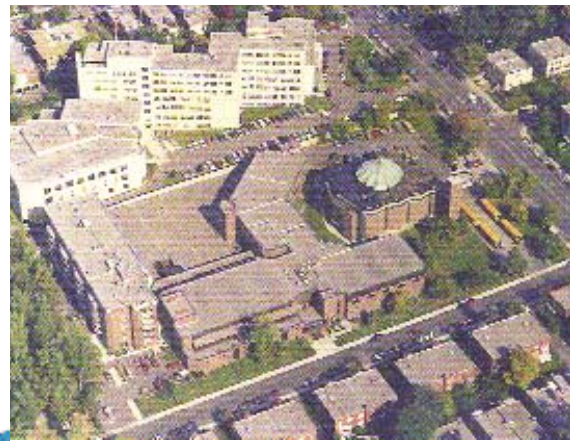
Αριστερά στο βάθος ο «Ευαγγελισμός της Θεοτόκου» στην ελληνική γειτονιά του Parc Extension και δεξιά η «Κοίμηση της Θεοτόκου».

Το 1981 αρχίζει το κτίσιμο του Ελληνικού Κοινοτικού Κέντρου στο Μόντρεαλ, ενώ το 1984 όταν η Ελληνική Κοινότητα της Νότιας Ακτής ενώνεται με αυτή του Μόντρεαλ αρχίζει το κτίσιμο ενός δεύτερου Κοινοτικού Κέντρου σ' αυτό το προάστιο.

Το 1985 κτίζεται η Στέγη Ηλικιωμένων το ισόγειο της οποίας χρησιμοποιείται για τη στέγαση των γραφείων της Κοινότητας.

Το κτίσιμο όλων αυτών των καινούργιων κτιρίων καθώς και η αγορά δύο νέων σχολικών κτιρίων για το ημερήσιο σχολείο «Σωκράτης» στο Ρόξμπορο και το Λαβάλ - προάστια του Μόντρεαλ με μεγάλο ελληνικό πληθυσμό - θα δημιουργήσουν μεγάλες οικονομικές δυσκολίες στην Ελληνική Κοινότητα του Μόντρεαλ που πέρασε δύσκολες μέρες στη δεκαετία του '90. Αυξάνονται όμως και οι πολιτιστικές, εκπαιδευτικές και αθλητικές δραστηριότητές της ενώ πρωτοστατεί και στις κινητοποιήσεις για τα εθνικά θέματα.

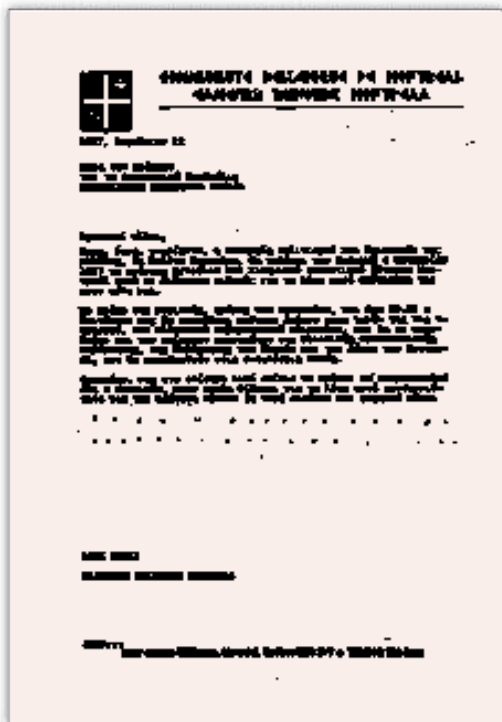
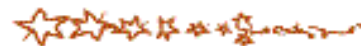
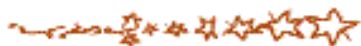

Το Ελληνικό Κοινοτικό Κέντρο του Μόντρεαλ.

Στέγη Ηλικιωμένων.

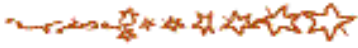

Από τη ζωή της Ελληνικής Κοινότητας Μόντρεαλ (1985).

Πρόσκληση της Ελληνικής Κοινότητας Μόντρεαλ σ' όλους τους οργανισμούς της παροικίας για να παρευρεθούν στα επίσημα εγκαίνια του Κοινοτικού Κέντρου, παρουσία της Μελίνας Μερκούρη.

Η υπουργός Πολιτισμού της Ελλάδας Μελίνα Μερκούρη ανάμεσα σε αντιπροσώπους των κυβερνήσεων του Κεμπέκ και του Καναδά, σε δείπνο της Ελληνικής Κοινότητας Μόντρεαλ (1987).

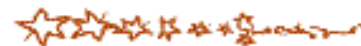
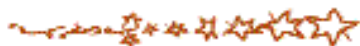
*Οργωμοσία
του Διοικητικού
Συμβουλίου
της Ελληνικής
Κοινότητας
Μόντρεαλ, 1998.*

*Οι μαθητές
του Γυμνασίου
«Αριστοτέλης» της
Ελληνικής
Κοινότητας
Μόντρεαλ,
σε παρέλαση της
25ης Μαρτίου
(δεκαετία του '90).*

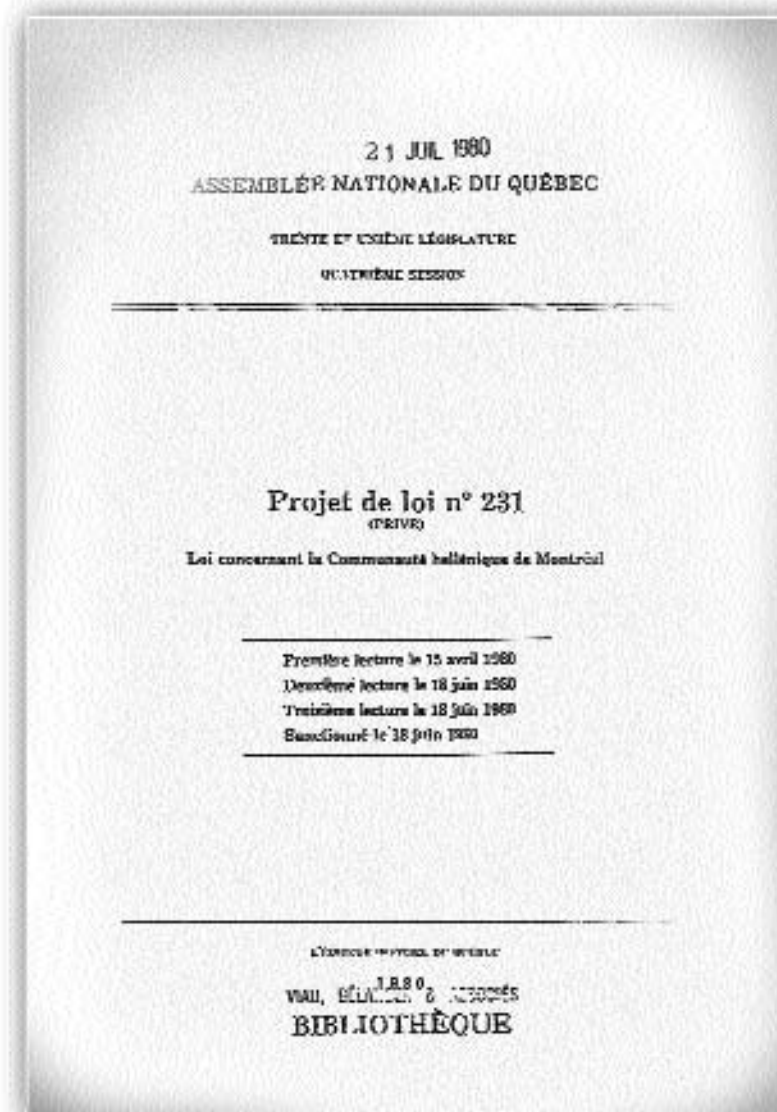

*Θεατρική παράσταση
των μαθητών
των Σαββατιανών
σχολείων
«Πλάτονας»,
της Ελληνικής
Κοινότητας
Μόντρεαλ: «Μαζί με
τον Κολοκοτρώνη»
25 Μαρτίου, 1981.*

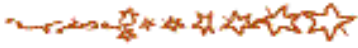

Νομική υπόσταση της Κοινότητας

Το 1980 με απόφαση των δύο τρίτων της Γενικής της Συνέλευσης η Ελληνική Κοινότητα Μόντρεαλ άλλαξε τον καταστατικό της Χάρτη. Ο νέος Χάρτης παραχωρήθηκε από την Εθνοσυνέλευση του Κεμπέκ (επαρχιακή βουλή) με το νόμο 231. Ο νόμος αυτός δίνει πλήρη ανεξαρτησία στην Κοινότητα στα διοικητικά θέματα, χωρίς όμως να αποκόβεται από την εκκλησία σε θέματα πίστεως. Αυτό σημαίνει πως δεν υπάγεται διοικητικά στη Μητρόπολη Καναδά. Δεν είναι δηλαδή ενορία. Στα θρησκευτικά - δογματικά όμως θέματα διατηρεί τη σχέση της με την εκκλησία και αναγνωρίζει την πνευματική δικαιοδοσία του Οικουμενικού Πατριαρχείου.

*Ο Νόμος 231
της Εθνοσυνέλευσης
του Κεμπέκ
που κατοχυρώνει
την ανεξαρτησία
της κοινότητας.*

Ελληνική Κοινότητα του Τορόντο

Η ιστορία της Κοινότητας

Η Ελληνική Κοινότητα του Τορόντο ιδρύθηκε το 1909 με το όνομα «Ελληνική Ορθόδοξη Κοινότητα Αγίου Γεωργίου του Οντάριο». Το 1912 αγόρασε οίκημα στην οδό Jarvis που μετατράπηκε σε εκκλησία ο πρώτος όροφος και σε σχολείο ο δεύτερος.

Το 1921 η Κοινότητα δημιουργεί ημερήσιο σχολείο με το όνομα «Αθηνά». Πολύ σύντομα όμως το σχολείο μετατράπηκε σε απογευματινό.

Ο πρώτος ιερέας της Κοινότητας ήταν ο Αμβρόσιος Παρασχάκης. Το 1912 πήγε στην Ελλάδα να αγωνιστεί για την ελευθερία της Μακεδονίας στο πλευρό των Ελλήνων.

Το 1913 σκοτώθηκε πολεμώντας στη μάχη του Σκρα. Αρκετοί Έλληνες που ζούσαν στο Τορόντο γύρισαν στην Ελλάδα και πολέμησαν στους Βαλκανικούς πολέμους.

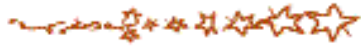
Πρωτεργάτες της Ελληνικής Κοινότητας Αγίου Γεωργίου (1919).

Από χορό που έδωσε η Ελληνική Κοινότητα Τορόντο προς τιμή του Μητροπολίτη Γεννάδιου της Θεσσαλονίκης που επισκέφτηκε τους Έλληνες τη χρονιά αυτή (1926).

Νέοι μετανάστες από το Τορόντο που επέστρεψαν στην Ελλάδα για να πολεμήσουν στους Βαλκανικούς πολέμους (1912).

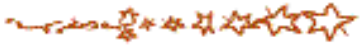

Τα χρόνια αυτά ο ελληνικός πληθυσμός του Οντάριο είναι περιορισμένος. Το 1931 ανέρχεται σε 2.936 άτομα.

Τον Απρίλιο του 1937 η κοινότητα αγοράζει μια εβραϊκή συναγωγή στο Bond Street, όπου με τις κατάλληλες αλλαγές και επεκτάσεις, εκτός από την εκκλησία, δημιουργούνται και χώροι για σχολείο, κοινοτικά γραφεία και άλλες δραστηριότητες.

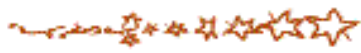
Παρέλαση με την ευκαιρία της αγοράς του νέου κτιρίου της Κοινότητας στο 115 Bond St. (Τορόντο, 1938).

Από τα θυρανοίξια του Αγίου Γεωργίου.

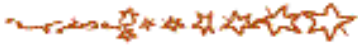
Η κοινότητα έχει πλούσια δράση σε πολιτιστικές εκδηλώσεις - θέατρο, χορό, διαλέξεις - βοηθά στην οργάνωση των νέων, δημιουργεί τη Φιλόπωχο Αδελφότητα (1925).

*Συμβούλιο της
Φιλοπτώχου
Αδελφότητας
Αγίου Γεωργίου
Τορόντο (1934).*

*Τμήμα νεανίδων
της Ελληνικής
Κοινότητας
Τορόντο (δεκαετία
1930).*

Στο Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο η κοινότητα κινητοποιείται με ερανικές επιτροπές σε ολόκληρο το Οντάριο για να σταλεί βοήθεια στην Ελλάδα.

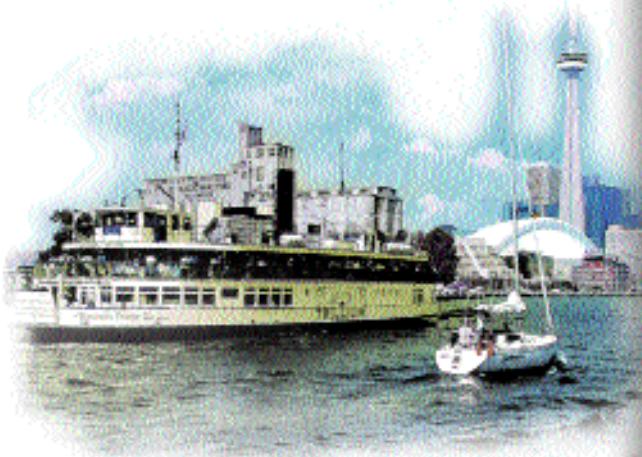
Συνεργάζεται για το σκοπό αυτό με το Ελληνικό Ταμείο Πολεμικής Περιθάλψης (Greek War Relief Fund).

Όπως και στον υπόλοιπο Καναδά, μετά τον πόλεμο νέοι Έλληνες μετανάστες φτάνουν στο Οντάριο και ιδιαίτερα στην πόλη του Τορόντο. Ο αριθμός τους είναι μεγάλος και η Κοινότητα δεν είναι προετοιμασμένη να εξυπηρετήσει τις θρησκευτικές, πολιτιστικές, κοινωνικές και μορφωτικές τους ανάγκες.

Το 1953 η Κοινότητα αποκτά την ονομασία Ελληνική Κοινότητα του Τορόντο και το 1955 μεταβιβάζεται στο νέο οργανισμό η περιουσία της Κοινότητας του Αγίου Γεωργίου. Αρχίζουν επίσης ερανικές προσπάθειες με σκοπό να αγοραστεί καινούργια εκκλησία και να χτιστεί κοινοτικό κέντρο.

Διαφορές που ξέσπασαν όμως ανάμεσα στους Έλληνες την ίδια περίοδο και που έφτασαν ως τα δικαστήρια, κυρίως ανάμεσα στους παλιούς και τους νέους μετανάστες, δεν θα επιτρέψουν την εκτέλεση των νέων έργων που τόση ανάγκη είχε ο ελληνισμός.

*Νέοι και νέες
της Ερανικής
Επιτροπής της
Ελληνικής Κοινότητας
Αγ. Γεωργίου (1941).*

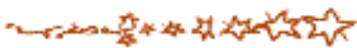

*Ο πρόεδρος
γιατρός
Λεωνίδας
Πολυμενάκος
μεταφέρει
τον θεμέλιο λίθο
στην εκκλησία
του Αγίου
Δημητρίου
(1964).*

Tο 1961 διαλύθηκε η ελληνική Κοινότητα Τορόντο ύστερα από συμφωνία ανάμεσα στις δύο ομάδες και η περιουσία της μεταβιβάστηκε προσωρινά σε μια Επιτροπή Ομογενών. Στη συνέχεια ιδρύθηκε η Ελληνική Κοινότητα Μητροπολιτικού Τορόντο, η σημερινή Κοινότητα. Τα προβλήματα όμως και οι δικαστικοί αγώνες ξανάρχισαν πολύ γρήγορα και κράτησαν ως το 1979.

Παρ' όλες αυτές τις δυσκολίες η Κοινότητα αναπτύσσεται. Το 1961 αγοράζει την εκκλησία της Παναγίας στο Δυτικό Τορόντο.

Έτσι η Κοινότητα συνεχίζει να μεγαλώνει και να δημιουργεί. Το 1964 αποκτά το οικόπεδο στο 30 Thorncliffe Drive, όπου χτίστηκε η εκκλησία του Αγίου Δημητρίου και το πολιτιστικό κέντρο. Πρωτεργάτης της προσπάθειας αυτής ήταν ο πρόεδρος της Κοινότητας, γιατρός Λεωνίδας Πολυμενάκος, και το 1986 το κέντρο θα ονομαστεί «Πολυμενάκειο Πολιτιστικό Κέντρο» προς τιμή του.

Η Ελληνική Κοινότητα βλέπει πως ο ελληνισμός απλώνεται στο βορειοανατολικό Τορόντο και ύστερα από εράνους και εκδηλώσεις, με την προσφορά όλων, χτίζει το 1979 στην περιοχή του Scarborough την εκκλησία του Αγίου Ιωάννη και το Κέντρο Νεότητας «Μέγας Αλέξανδρος».

Στο κέντρο νεότητας προσφέρονται αθλητικά και πολιτιστικά προγράμματα για νέους ελληνικής και μη καταγωγής.

Το 1985 η ανεξάρτητη εκκλησία της Αγίας Ειρήνης εντάσσεται στον Οργανισμό της Ελληνικής Κοινότητας Μητροπολιτικού Τορόντο.

Στον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο η Κοινότητα οργανώνει εράνους σε ολόκληρο το Οντάριο για να σταλεί βοήθεια στην Ελλάδα.

Από τον Πρόσβυ της Ελλάδος στον Καναδά

ΤΟΠΟΘΕΤΗΘΗΚΕ Ο ΑΚΡΟΓΩΝΙΑΙΟΣ ΛΙΘΟΣ ΣΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΣΚΑΡΜΠΟΡΟ

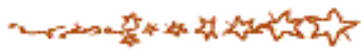
πατριωτική προαγωγή, φιλικότητα και πλήθος κόσμου

Ενός τετράγωνου λίθου οι ονομασίες του προετοιμάζονται από τους εράνους της Ελληνικής Κοινότητας του Τορόντο. Ο λίθος θα τοποθετηθεί στην είσοδο της εκκλησίας του Αγίου Ιωάννη, που χτίζεται στην περιοχή του Σκάρμπορ. Ο λίθος θα φέρει το όνομα του εραστή και της οικογένειάς του. Η τοποθέτηση του λίθου θα γίνει την επόμενη εβδομάδα.

Οι εράνους για την αγορά του λίθου θα γίνουν την επόμενη εβδομάδα. Ο λίθος θα φέρει το όνομα του εραστή και της οικογένειάς του. Η τοποθέτηση του λίθου θα γίνει την επόμενη εβδομάδα.

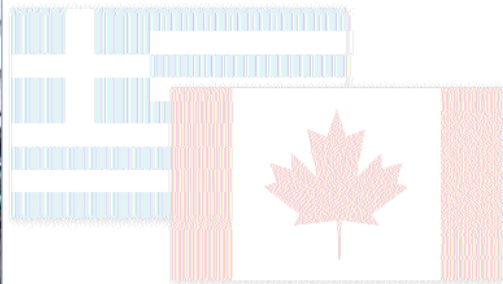

Εγκαίνια της εκκλησίας του Αγίου Ιωάννη (1979).

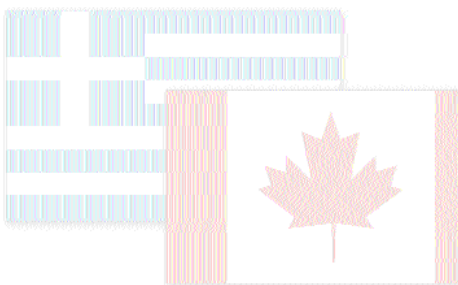

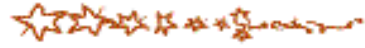
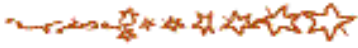
Η Κοινότητα σήμερα

Η Ελληνική Κοινότητα Μητροπολιτικού Τορόντο είναι αστικός μη κερδοσκοπικός οργανισμός και λειτουργεί σύμφωνα με την καναδική νομοθεσία. Διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο 36 μελών που εκλέγονται κάθε δύο χρόνια. Η Ε. Κ. Μ. Τ. είναι η ομπρέλα του ελληνισμού στο Τορόντο. Έχει Τμήμα Παιδείας, Τμήμα Συλλόγων, Πολιτιστικό Τμήμα, Τμήμα Γυναικείων Θεμάτων, Κοινωνικές Υπηρεσίες, Τμήμα Νεολαίας και Αθλητισμού και τέσσερις εκκλησίες.

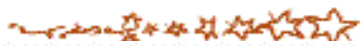
Φωτογραφικά στιγμιότυπα από τις ελληνικές παρελάσεις στην οδό Ντάνφορθ (δεκαετία '90).

Στιγμιότυπα από τη συμμετοχή της Ελληνικής Κοινότητας του Τορόντο στο πολυπολιτιστικό φεστιβάλ «Κάραβαν» (Caravan) (δεκαετία '90).

Πάντοτε η κοινότητα έδειξε ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την ελληνόγλωσση εκπαίδευση, της οποίας έχει την κύρια ευθύνη στο Τορόντο.

Το 1992 ίδρυσε το Πρωτοποριακό Θέατρο «Νεφέλη», που κάθε χρόνο παρουσιάζει στο κοινό αξιόλογα θεατρικά έργα.

Το 1996 η Ελληνική Κοινότητα παρουσίασε στα πλαίσια της Διεθνούς Έκθεσης του Τορόντο, την ιστορία και τον πολιτισμό της Ελλάδας, σε χιλιάδες Καναδούς που πέρασαν από την έκθεση.

Σήμερα η κοινότητα παρουσιάζει πλούσια θρησκευτική, πολιτιστική, εκπαιδευτική και κοινωνική δράση. Πρωτοστατεί στις κινητοποιήσεις για τα εθνικά θέματα και οργανώνει τις παρελάσεις για τις ελληνικές εθνικές επετείες. Στο Τορόντο βρισκόμαστε συγκεντρωμένο σήμερα το μεγαλύτερο κομμάτι του ελληνισμού στον Καναδά.

*Εικόνες από το
φεστιβάλ της
Ελληνικής
Κοινότητας
Τορόντο.*

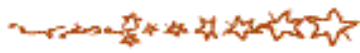
Κατάθεση στεφάνου στο μνημείο του Άγνωστου Στρατιώτη στο Δημαρχείο του Τορόντο για την επέτειο της 28ης Οκτωβρίου (1999).

Παράσταση αφιερωμένη στη μνήμη της γενοκτονίας των Ποντίων (δεκαετία '90).

Κατάθεση στεφάνου. Επέτειος εθνικής παλιγγενεσίας (1999).

Ελληνική Κοινότητα Βανκούβερ

Η ιστορία της κοινότητας

Η Ελληνική Κοινότητα του Βανκούβερ ιδρύθηκε το 1927 αλλά κατοχυρώθηκε νομικά το 1930.

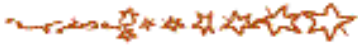
Το 1930 κτίστηκε η πρώτη εκκλησία της Κοινότητας

ο Άγιος Γεώργιος. Στο Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, η Κοινότητα συγκεντρώνει χρήματα για τον ταλαιπωρημένο ελληνικό λαό και βοηθά μέσω του Ελληνικού Ταμείου Πολεμικής Περίθαλψης (Greek War Relief Fund).

Στη δεκαετία του '60 η αύξηση των Ελλήνων στο Βανκούβερ είναι σημαντική. Νέοι μετανάστες φτάνουν και σ' αυτή την πόλη, όπως και σ' άλλα μέρη του Καναδά. Η παλιά εκκλησία είναι τώρα πολύ μικρή για τις ανάγκες τους. Έτσι ύστερα από πολλές συζητήσεις την πουλάνε το 1970 αφού προηγουμένως άρχισαν να κτίζουν μια καινούργια. Το 1971 η νέα εκκλησία αφιερωμένη και πάλι στον Άγιο Γεώργιο είναι έτοιμη. Είναι μεγαλύτερη από την παλιά και διαθέτει επιπρόσθετα κτίρια, όπου στεγάζονται τα γραφεία της κοινότητας και μεγάλη αίθουσα για τις διάφορες εκδηλώσεις της παροικίας. Στον ίδιο χώρο θα στεγαστεί και το ελληνικό σχολείο.

Η πρώτη εκκλησία στο Βανκούβερ που κτίστηκε το 1930.

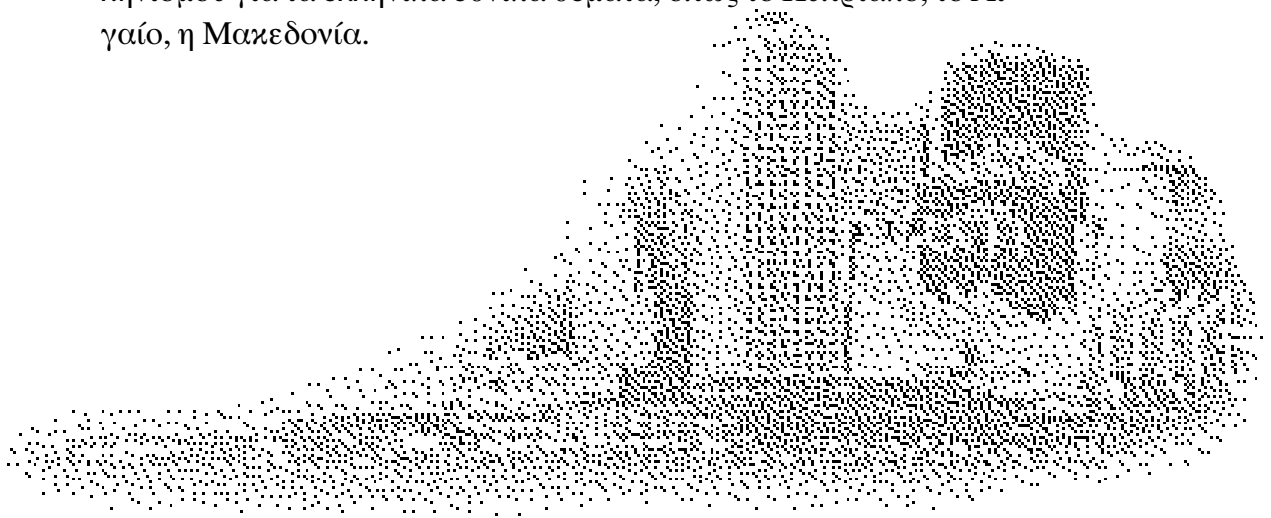

*Το Κοινοτικό
Κέντρο της
Ελληνικής
Κοινότητας
Βανκούβερ.*

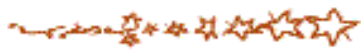
Οι ανάγκες της Κοινότητας θα την υποχρεώσουν να επεκταθεί δημιουργώντας στα τέλη της δεκαετίας του '70 ένα ολοκληρωμένο συγκρότημα.

Η Κοινότητα του Βανκούβερ είναι η τρίτη μεγάλη Ελληνική Κοινότητα στον Καναδά, μετά από αυτές του Μόντρεαλ και του Τορόντο.

Παρουσιάζει πλούσια δράση στον εκπαιδευτικό τομέα και συντηρεί ελληνικό σχολείο. Έχει επίσης πλούσιες πολιτιστικές, εθνικές και κοινωνικές δραστηριότητες. Συμμετέχει στις κινητοποιήσεις του ελληνισμού για τα ελληνικά εθνικά θέματα, όπως το Κυπριακό, το Αιγαίο, η Μακεδονία.

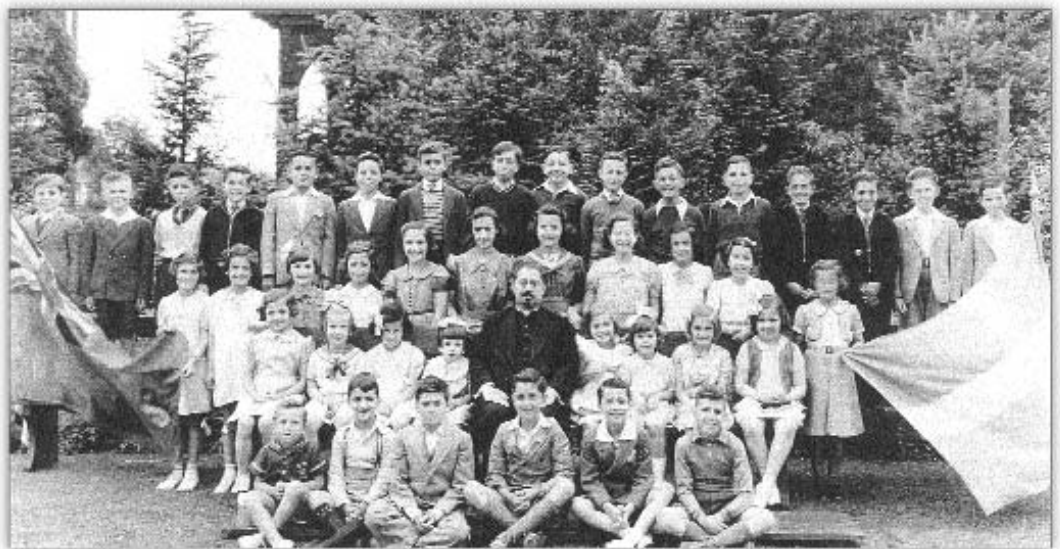
Από τη προσφορά της Ελληνικής Κοινότητας Βανκούβερ στην πατρίδα

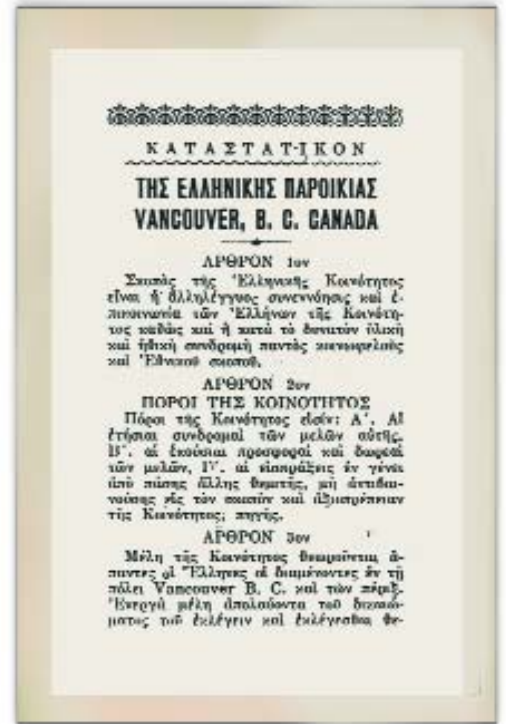
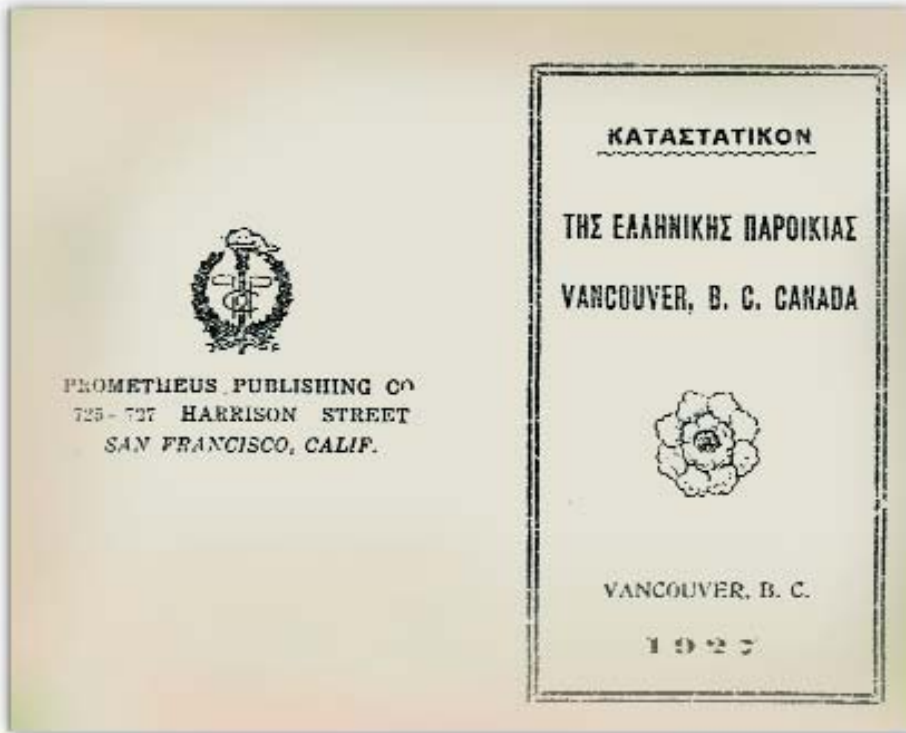
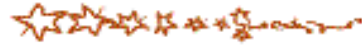
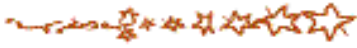
ΑΝΩΝΥΜΟΥ ΔΙΗΓΗΣΗ

- «Τον καιρό του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου όλοι μαζί κάναμε τα αδύνατα δυνατά για να βοηθήσουμε. Πότε στέλναμε χρήματα, πότε ρουχισμό, πότε τρόφιμα, ότι μπορούσαμε. Θυμούμαι πολύ καλά πώς ο Ερυθρός Σταυρός είχε στείλει μια γυναίκα, που κάθε μέρα πήγαινε και σε μια διαφορετική ελληνική επιχείρηση και έπαιρνε την είσπραξη της ημέρας για να σταλεί στην Ελλάδα ή το στρατό. Έτσι η κάθε επιχείρηση έδινε μιας μέρας είσπραξη για την ανακούφιση της πατρίδας.

- «Μα μήπως νάταν μονάχα αυτό; Θυμούμαι, μονάχοι μας συγκεντρώναμε ότι μας ήταν εύκολο και το στέλναμε. Αφού οι υπάλληλοι του Ταχυδρομείου τόσο πολύ μας έβλεπαν, που αργότερα, μόλις μπαίναμε στην πόρτα του Ταχυδρομείου, ξέραν ακριβώς τι σκοπό είχαμε και μας εξυπηρετούσαν στο λεπτό». (Από το Λεύκωμα της Ελληνικής Κοινότητας του Βανκούβερ, 1977).

Μαθητές του
σχολείου
«Σωκράτης»
της Ελληνικής
Κοινότητας
Βανκούβερ
το 1938.

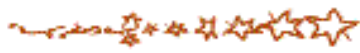

Καταστατικό της Ελληνικής Κοινότητας Βανκούβερ, ντοκουμέντα 1927.

Η Φιλόπτοχος
 Αδελφότητα της
 Ελληνικής Κοινότητας
 Βανκούβερ ιδρύθηκε το
 1929. Το 1940 ενώθηκε με
 τη Φιλόπτοχο της
 ελληνορθόδοξης
 Αρχιεπισκοπής Αμερικής.
 Γι' αυτό και το
 πιστοποιητικό εγγραφής
 της χρονολογίας 1944
 είναι αυτό της Πολιτείας
 της Νέας Υόρκης.

Ελληνική Κοινότητα Οτάβας

Οι προσπάθειες των Ελλήνων της Οτάβας να οργανωθούν άρχισαν πολύ νωρίς. Έτσι το 1910 ίδρυσαν την «Πανελλήνια Ένωση», παράρτημα του ίδιου οργανισμού που λειτουργούσε στη Βοστώνη.

Επειδή ο αριθμός των μελών ήταν μικρός για πολλά χρόνια η περιοχή συνδέθηκε με την Κοινότητα του Μόντρεαλ, της οποίας ο παπάς πήγαινε και λειτουργούσε τέσσερις φορές το χρόνο στην Οτάβα.

Το 1929 ιδρύεται η Κοινότητα της Οτάβας. Τις θρησκευτικές ανάγκες των Ελλήνων καλύπτουν πάντα ιερείς από άλλες περιοχές και κυρίως από το Μόντρεαλ. Μόνο το 1936 η Κοινότητα θα αποκτήσει μόνιμο δικό της παπά, όχι όμως για πολύ, αφού το 1938 έμεινε και πάλι χωρίς ιερέα.

Το 1943 η Κοινότητα, που ως τότε λειτουργούσε ανεπίσημα, τακτοποίησε το νομικό καθεστώς της και πήρε σχετικό χάρτη αναγνώρισης από την κυβέρνηση της επαρχίας του Οντάριο.

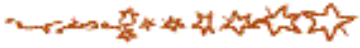
Με σκληρές προσπάθειες η κοινότητα αποκτά το 1954 δική της εκκλησία.

Το 1975 κτίζεται η εκκλησία της Κοίμησης της Θεοτόκου στην οδό Prince of Wales, αφού στο μεταξύ είχε πουληθεί η παλιά. Από το 1950 η Κοινότητα έχει μόνιμο ιερέα.

Η Κοινότητα της Οτάβας έχει να παρουσιάσει πλούσια δράση στην εκπαίδευση, στον πολιτιστικό τομέα και στα κοινωνικά και εθνικά θέματα. Διαθέτει ελληνικό Σαββατιανό σχολείο από το 1941.

Το Ελληνικό Κοινοτικό Κέντρο της Οτάβας.

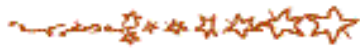
Εκδρομή, Οτάβα, Ιούλιος 1935.

Ετήσια εκδρομή της Ελληνικής Κοινότητας Οτάβας, 1951.

Ο Καναδός πρωθυπουργός John Diefenbaker με τον Επίσκοπο Ελαίας Αθηναγόρα που προΐσταται της Ελληνορθόδοξης Εκκλησίας Καναδά, Οτάβα, 1960.

Ελληνική Ορθόδοξη Κοινότητα Λαβάλ

Με το μεγάλο ρεύμα μεταναστών τη δεκαετία του 1960, οι Έλληνες του Μόντρεαλ αρχίζουν σιγά - σιγά να μετακινούνται προς τα προάστια. Στο Λαβάλ θα συγκεντρωθεί ένας μεγάλος αριθμός και το 1971 οι Έλληνες ιδρύουν εκεί την Κοινότητά τους.

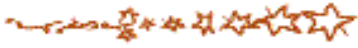
Η Ελληνική Ορθόδοξη Κοινότητα Λαβάλ έχει σήμερα υπό τη δικαιοδοσία της δύο εκκλησίες, τον Άγιο Νικόλαο που χτίστηκε το 1978 και τον Τίμιο Σταυρό που χτίστηκε αργότερα.

Από το Σεπτέμβριο του 1982 η Κοινότητα λειτούργησε το ημερήσιο τρίγλωσσο σχολείο «Δημοσθένης». Λειτουργεί ακόμη από το 1977 το Σαββατιανό σχολείο «Άγιος Νικόλαος».

Η Κοινότητα του Λαβάλ παρουσιάζει μια σειρά από πλούσιες δραστηριότητες στον κοινωνικό τομέα (με τις Φιλοπτώχους Αδελφότητες των δύο εκκλησιών της), στον πολιτιστικό τομέα και στα εθνικά θέματα.

Άγιος Νικόλαος, η πρώτη εκκλησία της Ελληνικής Ορθόδοξης Κοινότητας του Λαβάλ.

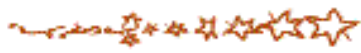

Από την τελετή τοποθέτησης του θεμέλιου λίθου της πρώτης εκκλησίας της Ελληνικής Ορθόδοξης Κοινότητας Λαβάλ, Άγιος Νικόλαος.

Από τον εορτασμό της 25ης Μαρτίου στο Λαβάλ 1996. Διακρίνεται ο δήμαρχος της πόλης, Gilles Vaillancourt, υπουργοί, βουλευτές και άλλοι επίσημοι.

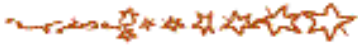
*Γυμναστικές επιδείξεις του
Σαββατιανού σχολείου «Άγιος
Νικόλαος»
της Ελληνικής Ορθοδόξου
Κοινότητας Λαβάλ, 1977.*

*Κατάθεση στεφάνου
στο μνημείο του
Άγνωστου Στρατιώτη
στο Λαβάλ
25η Μαρτίου 1978.*

*Μαθητές του ημερήσιου σχολείου
«Δημοσθένης» της Ελληνικής
Ορθόδοξης Κοινότητας Λαβάλ
παίρνουν μέρος στην
καθιερωμένη παρέλαση της 25ης
Μαρτίου στο Μόντρεαλ (1995).*

Ελληνική Κοινότητα Χάλιφαξ

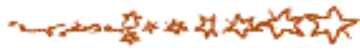
Η Ελληνική Κοινότητα του Χάλιφαξ είναι από τις πρώτες κοινότητες των Ελλήνων του Καναδά. Ιδρύθηκε το 1932 με το όνομα Ελληνική Ορθόδοξη Κοινότητα «Άγιος Γεώργιος». Όπως έχουμε ήδη αναφέρει το Χάλιφαξ ήταν το καναδικό λιμάνι όπου τα υπερωκεάνεια αποβίβαζαν τους Έλληνες μετανάστες.

Η Κοινότητα διατηρεί ελληνόγλωσσο σχολείο και παρουσιάζει - αν και μικρή Κοινότητα - πλούσια πολιτιστική, εθνική και θρησκευτική δράση.

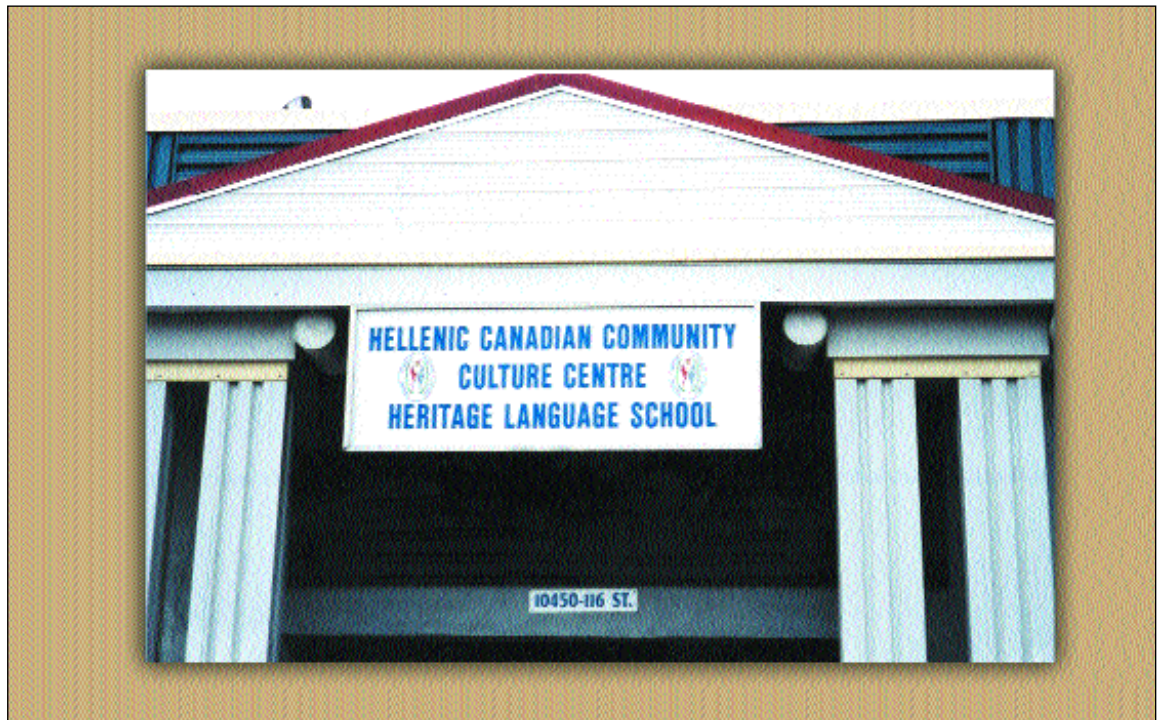

*Εκδήλωση
της Ελληνικής
Κοινότητας Χάλιφαξ
(1939).*

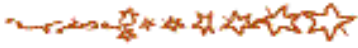
Μια αστική κοινότητα

Ελληνική Κοινότητα Έντμοντον, στην επαρχία της Αλμπέρτα. Μια από τις ελάχιστες ελληνικές κοινότητες, πέρα για πέρα αστικές, χωρίς εκκλησία. Λειτουργεί όμως ελληνικό σχολείο και με τις διάφορες εκδηλώσεις της αγωνίζεται για τη διατήρηση της ελληνικής κουλτούρας και παράδοσης.

*Γιορτή της 25ης Μαρτίου.
Ελληνική Κοινότητα Χάλιφαξ (1940).*

Διοίκηση των Κοινοτήτων

Οι μεγάλες Κοινότητες που αναφέραμε παραπάνω έχουν τον καταστατικό τους Χάρτη που προβλέπει τον τρόπο διοίκησής τους. Αυτό τον καταστατικό Χάρτη τον πήραν από τις επαρχιακές κυβερνήσεις του Καναδά ή τα επαρχιακά κοινοβούλια.

Εκτός από τον καταστατικό χάρτη, κάθε Κοινότητα έχει συνήθως επεξεργαστεί και τους εσωτερικούς της κανονισμούς. Σε αντίθεση με το Χάρτη που περιέχει γενικές αρχές, οι εσωτερικοί κανονισμοί προβλέπουν λεπτομερειακά τον τρόπο διοίκησης των οργανισμών. Οι κανονισμοί αυτοί υιοθετήθηκαν κατά κανόνα από τις γενικές συνελεύσεις των Κοινοτήτων, οι οποίες μπορούν και να τους τροποποιήσουν.

Οι σημαντικές αποφάσεις παίρνονται από τις γενικές συνελεύσεις των Κοινοτήτων ενώ στην καθημερινή τους ζωή διοικούνται από τα εκλεγμένα διοικητικά τους συμβούλια. Όμως αυτές οι Κοινότητες που έχουν συνήθως στη δικαιοδοσία τους περισσότερες από μια εκκλησίες, διατηρούν και μια πνευματική σχέση με τη Μητρόπολη Καναδά. Αναγνωρίζουν δηλαδή στη Μητρόπολη την ευθύνη για τα εκκλησιαστικά - δογματικά θέματα.

Ελληνικές Κοινότητες - Ενορίες

Κοινότητες - ενορίες υπάρχουν μερικές δεκάδες σ'όλο τον Καναδά. Η Κοινότητα-ενορία είναι μια εκκλησιαστική Κοινότητα, που υπάγεται στη Μητρόπολη Καναδά. Οι Κοινότητες αυτές διοικούνται με βάση τους ομοιόμορφους κανονισμούς. Έχουν δηλαδή όλες τους ίδιους κανονισμούς διοίκησης.

Αστικές Κοινότητες

Εκτός από τις Κοινότητες - ενορίες υπάρχουν και οι αστικές Κοινότητες που τον καταστατικό τους Χάρτη τον πήραν από το καναδικό κράτος ή τις επαρχιακές κυβερνήσεις. Διοικούνται με βάση τις αποφάσεις των γενικών τους συνελεύσεων. Αυτές οι Κοινότητες δεν έχουν εκκλησίες και τέτοιες υπάρχουν στις πόλεις Έντμοντον και Λάντον. Αστικές είναι επίσης οι Κοινότητες των Κυπρίων του Καναδά.

Ευχαριστίες στους παρακάτω φορείς και ιδιώτες:

Ελληνική Κοινότητα Μητροπολιτικού Τορόντο,
Ελληνική Κοινότητα Μόντρεαλ, Ελληνική Κοινότητα
Βανκούβερ, Ελληνική Ομοσπονδία Γονέων και
Κηδεμόνων, Ιερά Μητρόπολη Καναδά, National Archives
of Canada, Archives of Ontario, Εφημερίδα
Ελληνοκαναδικό Βήμα (Μόντρεαλ), Εφημερίδα Εβδομάδα
(Τορόντο), Φωτογραφικό Αρχείο «Photo Μάνος» Γ.
Μάνου, Φωτογραφικό Αρχείο Α. Σετετίδη, Εφημερίδα
Γνώμη (Βανκούβερ), Αρχείο Κέντρου Ελληνικών
Ερευνών Καναδά - ΚΕΕΚ, Όμιλο Ελλήνων Λογοτεχνών,
Φώτη Κομπορόζο, Πέτρο Αμπελακιώτη, Ευδοκία Βοτέα,
Κ. Στοίτη, Ε. Παπαδοπούλου, Β. Μέξη, Χ. Κοκαλιάρη,
Παναγιώτη Μανιατάκο.

ΠΗΓΕΣ

- Chimbos, Peter D (1971): «Immigrants Attitudes Toward Their Children's Interethnic Marriages in a Canadian Community», *International Migration Review*, Vol. 5, 5-17
- Chimbos, Peter D (1980): *The Canadian Odyssey: The Greek Experience in Canada*, McClelland and Stewart Limited, Toronto
- Chimbos, Peter D (1994): «Intra-Ethnic Conflict and its Consequences: With Special Reference to Greek Canadian Communities», *Etudes helléniques - Hellenic Studies* Vol. 3, No.1, 59-67
- Chimbos, Peter D (1997): «Factors Affecting Group Cohesion: The Case of Greek Canadians» in: (ed) Chris Ioanides: *Greeks in English Speaking Countries: Culture, Identity and Politics*, Melissa Media Associates Inc, New Rochelle
- Constantinides, Stephanos (1983): *Les Grecs du Québec*, Editions O Me-toikos - Le Métèque, Montréal
- Constantinides, Stephanos (1993): «The role of the Greek Communities in the Formulation of Canadian Foreign Policy» in: Dimitri Conostas and Athanassios Platias *Diasporas in World Politics*, The Mcmillan Press, London
- Constantinides, Stephanos (1991): *The Greeks in Canada*, *Studies and Documents*, Editions O Me-toikos-Le Métèque, Montreal, (υπό επανέκδοση)
- Gavaki, Efrosini (1977): *The Integration of Greeks in Canada*, Reed and Eterovich Publishers, San Francisco
- Gavaki, Efrosini (2000): «The Greeks in Canada, Where Are We Today: A Socio-economic Profile» in C. Constantinides & Theo. Pelagides (eds) *The Hellenism in the 21st Century: International Relations, Economy, Society, Politics, Culture, Education*. Papazissis Press, Athens, 2000.
- Paterson, James (1976): *The Greeks of Vancouver: A Study in the Preservation of Ethnicity*, National Museum of Man, Canadian Centre for Folk Culture Studies, Ottawa
- Vlassis, George (1953): *The Greeks in Canada*, Ottawa: Leclerc Printers Limited, Ottawa
- Κωνσταντινίδης, Στέφανος (επιμ.) (2001): *Η ελληνική εκπαίδευση στον Καναδά*, Ε.ΔΙΑ.Μ.ΜΕ., Ρέθυμνο.

